Geçmişten Günümüze Müzikçalarlar

Bugünlerde şarkıları internetten kolayca bilgisayarımıza ya da müzikçalarımıza indirip dinleyebiliyoruz. Peki eskiden müzik dinlemek için hangi aygıtlar kullanılırdı? Sizi bu yazımızda geçmişten günümüze müzik dinlemek için kullandığımız bazı aygıtlarla tanıştırmak istiyoruz.

Dijitalimaj / Alamy

Bu fotoğrafta gördüğünüz bir fonograf. Fonograf 1877 yılında icat edildi. Bu aygıtla hem ses kaydı yapılabiliyor hem de kaydedilen sesler daha sonra dinlenebiliyordu. Fonograflarda sesler, önceleri metalden, sonraları da sertleştirilmiş balmumundan yapılan dönen bir silindirin üzerine kaydediliyordu. Bu kayıt işlemi bir iğne yardımıyla silindirin üzerinde bir oyuk açılarak yapılıyordu. Kaydedilen sesleri dinlemek için silindir döndürülüyordu ve iğne oyuğun içinde hareket ediyordu. İğne oyuğun içinde hareket ederken titreşiyordu. Bu titreşimler de iğnenin üst kısmındaki bir koniye iletiliyordu. Bu koni de sesleri duyulabilir hale getiriyordu.

Dijitalimaj / Alamy

Bu fotoğrafta gördüğünüzse bir gramofon. 1887 yılında icat edilen gramofon, fonografın biraz daha geliştirilmiş hali. Bu aygıtta fonograftan farklı olarak silindir yerine plak adı verilen ve plastikten yapılan yuvarlak, ince plakalar kullanılır. Plakların her iki yüzünde de seslerin oluşmasını sağlayan sarmal şeklinde, girintili çıkıntılı çok ince bir oyuk bulunur. Plak dönebilen bir diskin üzerine yerleştirilir. Plaktaki sesleri dinlemek için disk döndürülür. Bu sırada iğne oyuğun içinde hareket eder ve titreşir. Bu titreşimler iğnenin üst kısmındaki bir koniye iletilir. Bu koni de sesleri duyulabilir hale getirir.

İlk gramofonlarda plağın üzerine yerleştirildiği disk bir kolun çevrilmesiyle döndürülürdü. Sonraları kurmalı ve elektrik motorlu gramofon modelleri de geliştirildi.

Bu bir pikap. Pikaplar 1955'te üretilmeye başlandı. Pikaplarda da gramofonlarda olduğu gibi dönebilen bir disk vardır. Plak bu diskin üzerine yerleştirilir ve disk döndüğünde bir iğne plağın üzerindeki sarmal oyukta ilerler. Pikaplarda fonograflardan ve gramofonlardan farklı olarak iğnenin titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürülür. Bu sinyaller güçlendirilerek bir hoparlörle duyulabilir hale getirilir.

Dijitalimaj / Alamy

İşte bir kasetçalar. Kasetçalarlar 1963 yılında üretilmeye başlandı. Kasetçalarlarda kaset çalınır. Kasetlerin içinde iki küçük makaraya sarılmış manyetik bir bant bulunur. Bu bandın üzerinde demir ya da krom oksit gibi mıknatıslanabilen metal parçacıklar bulunur. Sesler mıknatıslanma yoluyla banda kaydedilir. Kasetteki kaydı dinleyebilmek için kasedin kasetçalardaki yuvaya yerleştirilmesi gerekir. Kasedin içindeki bant bir makaradan diğerine aktarılırken kayıt okuyucu, bandın üzerindeki kaydı elektrik sinyallerine dönüştürür. Bu sinyaller güçlendirilerek bir hoparlörle duyulabilir hale getirilir. Kasetçalarlarla ses kaydı da yapılabilir.

Dijitalimaj / Alamy

Dijitalimaj / Alamy

1979 yılında walkman (volkmen okunur) olarak bilinen ilk taşınabilir, küçük kasetçalarlar üretildi. Walkmanler pille çalışır. Walkmanle müzik dinlemek için kulaklık kullanılır.

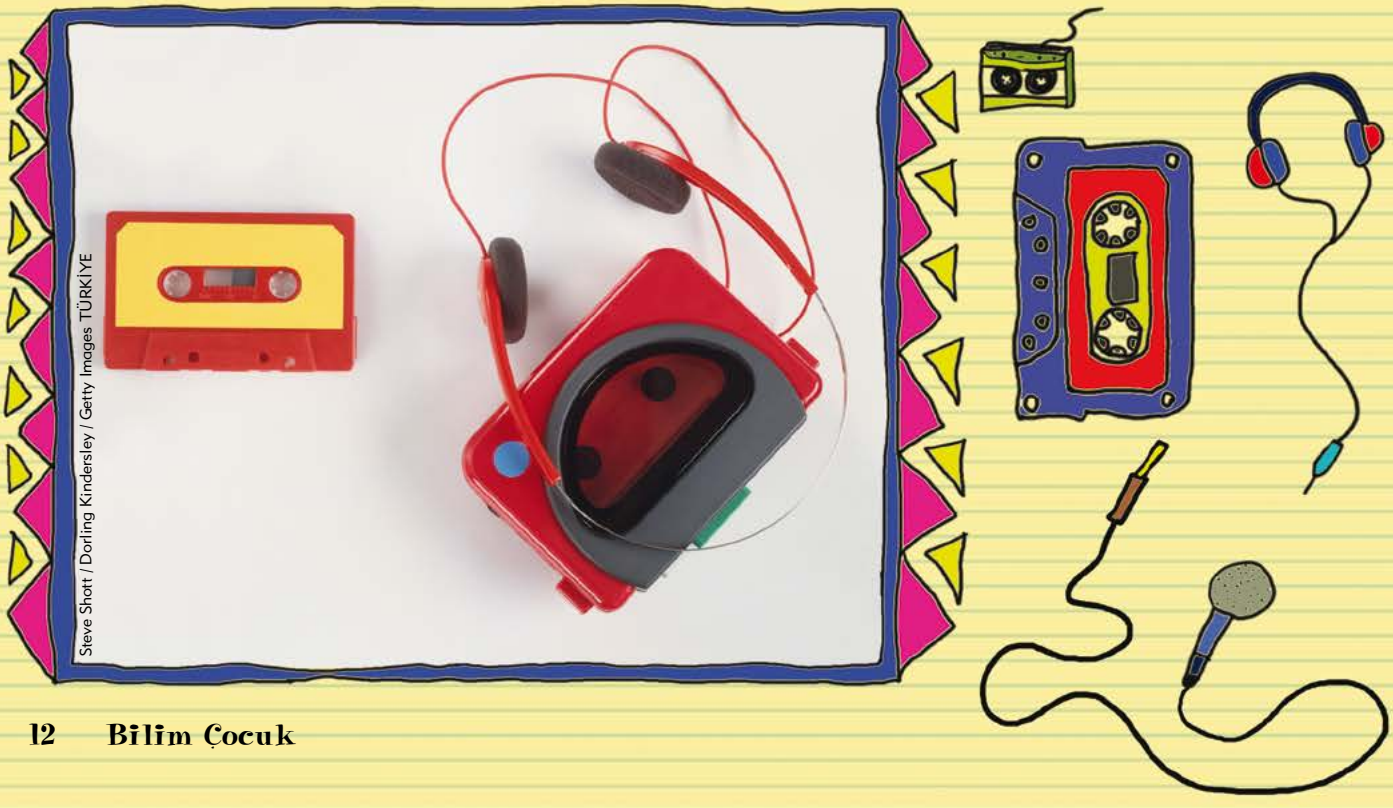
Steve Shott / Dorling Kindersley / Getty Images TÜRKİYE

Bu bir CD çalar. İlk CD çalarlar 1982'de üretildi. CD adı İngilizcedeki "compact disc" (kompakt disk okunur) sözcüklerinin baş harflerinden gelir. CD'lere sesler tıpkı bilgisayarlarda olduğu gibi sayısal veriler olarak kaydedilir. CD'deki veriler CD çalardaki lazer ışını aracılığıyla okunur. Daha sonra veriler sese dönüştürülür.

Dijitalimaj / Alamy

1984'te CD çalarların taşınabilir, küçük modelleri de geliştirildi. Bu aygıtlar da tıpkı walkman gibi pille çalışır ve kulaklıkla dinlenir.

Erich Schremp / Science Source / Getty Images TÜRKİYE

Fotoğrafta bir MP3 çalar görüyorsunuz. İlk MP3 çalarlar 1998'de geliştirildi. Bu aygıtlarla MP3 formatında kaydedilmiş sayısal ses dosyaları dinlenir. MP3 dosyaları bilgisayardan ya da internetten MP3 çalara yüklenebilir. MP3 çalarlar pille çalışır. Bu aygıtlarda müzik dinlemek için kulaklık kullanılır.

Günümüzde taşınabilir bir müzikçaların içine binlerce şarkı dosyası yüklenebilir. Ekranlı taşınabilir müzikçalarların geliştirilmesiyle bu aygıtlarda videolar da izlenebilir hale geldi.

Meryem Arzu Aruntaş
Çizim: Yusuf Gençer